

VÅRSÆD SÅET OM EFTERÅRET

Nye forsøg viser både **fordele og ulemper ved efterårssåning af vårhvede.**

PLANTEAVL ER ALDRIG ligetil, og der er mange ting, du skal være opmærksom på, når du går ned ad ukendte stier. Hvis du vil eksperimentere med at så din vårhvede i efteråret, skal du forberede dig på både fordele og ulemper.

Vår- eller vinterhvede

Vårhvede er særligt interessant, når man ønsker at lave brødhvede, men det er en relativt åben afgrøde med svag ukrudtskonkurrenceevne, som er sårbar overfor bygfluellarver. Vinterhvede kræver meget kvælstof, og det kan være svært at kontrollere ukrudtet og vanskeligt at opnå brødhvedekvalitet i de sorter, der er på markedet. Til gengæld skades vinterhveden ikke i samme omfang af bygfluer.

Efterårssået vårhvede

Flere landmænd har de seneste år forsøgt sig med sen efterårssåning af vårhvede, for at få en mere konkurrencestærk afgrøde. Efterårssået vårhvede har i konventionelle forsøg givet en bedre buskning, og under økologiske forhold vil den sene såning mindske fremspiring af frøukrudt. Efterårssåningen betyder også, at planterne når længere i udviklingsstadium, inden bygfluerne lægger deres æg, og dermed bliver sårbarheden overfor bygfluellarver mindre.

Forsøg med overvintring

Økologiske forsøg, der nu kører på andet år, med såning af både vårhvede, vårtriticale og vårrug skal prøve at give svaret på, om efterårssåning er en vej at gå.

Til trods for, at der denne vinter har været både frost og sne, ser det foreløbigt ud til, at den efterårssåede vårsæd har klaret vinteren på samme niveau som tidligere år med god overvintring.

Bygfluellarver og gulrust

Forsøgene i 2020 viste i vårhvede, at fremrykning af såtidspunkt til det sene efterår betød færre angreb af bygfluellarver, tendens til højere udbytter og lavere protein og samtidig også mere gulrust. Vårbygfluens larver havde gjort mindre skade på både vårhvede og vårtriticale, der var sået i efteråret, med færre angrebne planter end i de forårssåede. Vårrugen blev stort set ikke angrebet af

Vårhvede, vårtriticale og vårrug sået i november måned 2020 har klaret vinterens frost og sne. Felter med bar jord er klar til såning i af samme arter og sorter i foråret 2021.

●
Især efterårssået vårtriticale blev kraftigt angrebet af gulrust

bygfluen.

Især efterårssået vårtriticale blev i forsøgene kraftigt angrebet af gulrust, men også vår-

hvederne fik mere gulrust ved såning i efteråret.

Sen etablering

Det er vigtigt at kigge efter resistens mod gulrust, når man vælger sort, selv om man aldrig kan være helt sikker. Vær opmærksom på, at proteinindholdet kan blive en udfordring, hvis du dyrker til brødhvede. Etableringen skal ske så sent, som vejret tillader det i oktober for at undgå strækning inden vinteren, og for at minimere ukrudtsfremspiring. Det kan dog give udfordringer ved ustabil vejr, men det er vigtigt, at der ikke gås på kompromis med det gode såbed. Vurdér overvintringen i foråret og udnyt mulighederne ved tidligere høst. ●

AF TOVE MARIEGAARD PEDERSEN OG LARS EGELUND OLSEN, SEGES ØKOLOGI INNOVATION

Foto: Erik Silkjær Pedersen